

LOUISE A. HITCHCOCK • Kuramlar ve Kuramcılar

LOUISE A. HITCHCOCK Melbourne Üniversitesi Antik Edebiyat ve Arkeoloji Merkezi'nde öğretim üyesidir. Atina'daki Amerikan Antik Çalışmalar Okulu'nda misafir akademisyen, Kıbrıs Fulbright kıdemli üyesi, ECA ve Kudüs Albright Enstitüsü'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Bronz Çağı mimarisi ve arkeolojisine kuramsal yaklaşımlar üzerine kapsamlı çalışmaları bulunmaktadır.

Theory for Classics. A Student's Guide

© 2008 Louise A. Hitchcock

Bu kitabın yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla bir Taylor & Francis Group kuruluşu olan Routledge'dan alınmıştır.

İletişim Yayınları 1851 • Başvuru Dizisi 92

ISBN-13: 978-975-05-1148-6

© 2013 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2013, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek - Ekrem Buğra Büte

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Ulaş Dayı

BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

LOUISE A. HITCHCOCK

Kuramlar ve Kuramcılar

Çağdaş Düşünce
Antik Edebiyat

*Theory for Classics
A Student's Guide*

ÇEVİREN Seda Pekşen

Brian Thomas O'Neill için

İçindekiler

TEŞEKKÜR	9
-----------------------	----------

GİRİŞ

Antik Edebiyat ve Kurama Kimin İhtiyacı Var?	11
---	-----------

BİRİNCİ BÖLÜM

Öncüler	21
----------------------	-----------

1 SIGMUND FREUD	23
-----------------------	----

2 KARL MARX	39
-------------------	----

3 FRIEDRICH NIETZSCHE	51
-----------------------------	----

4 FERDINAND DE SAUSSURE	63
-------------------------------	----

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramcılar	71
-------------------------	-----------

5 THEODOR W. ADORNO	73
---------------------------	----

6 LOUIS ALTHUSSER	83
-------------------------	----

7 MIKHAIL BAKHTIN	93
-------------------------	----

8 ROLAND BARTHES	103
------------------------	-----

9 GEORGES BATAILLE	115
--------------------------	-----

10 JEAN BAUDRILLARD	127
---------------------------	-----

11 WALTER BENJAMIN	135
--------------------------	-----

12	PIERRE BOURDIEU.....	147
13	JUDITH BUTLER.....	159
14	HÉLÈNE CIXOUS.....	167
15	GILLES DELEUZE - FÉLIX GUATTARI.....	173
16	JACQUES DERRIDA.....	183
17	MICHEL FOUCAULT.....	199
18	HANS-GEORG GADAMER.....	213
19	MARTIN HEIDEGGER.....	221
20	LUCE IRIGARAY.....	233
21	JULIA KRISTEVA.....	241
22	JACQUES LACAN.....	249
23	HENRI LEFEBVRE.....	261
24	EMMANUEL LEVINAS.....	269
25	JEAN-FRANÇOIS LYOTARD.....	279
26	MAURICE MERLEAU-PONTY.....	289
27	EDWARD W. SAID.....	297
28	GAYATRI CHAKRAVORTY SPIVAK.....	309
29	HAYDEN WHITE.....	317
30	RAYMOND WILLIAMS.....	325

TEŞEKKÜR

Bu projeye yardımları ve desteklerinden dolayı pek çok meslektaşına, arkadaşına ve öğrencime minnettarım. Öncelikle yıllar boyu bana akıl hocalığı yaptığı ve sarsılmaz güveni için Donald Preziosi'ye teşekkür etmek isterim. İkinci olarak Routledge'daki William Germano, Richard Stoneman ve Amy Laurens'a bana antik edebiyat serisindeki ana metni yeniden düzenleme fırsatını verdikleri, beni yönlendirip destekledikleri için teşekkür borçluyum. Dört kıtada, yalnızca yardım etmekle kalmayıp kurama ve kuramın geçmişle ilişkisine olan ilgimi aktif olarak destekleyen birçok arkadaşım, meslektaşım ve öğrencim var: Melbourne Üniversitesi'nden K. O. Chong-Gossard, Barbara Creed, Joy Damousi, Jeanette Hoorn ve Tony Sagona; antik edebiyat disiplininin James I. Porter, Nancy Sorkin Rabinowitz, Paul Rehak, Alan Shapiro ve John Younger.

Bu kitap, Kudüs'teki Albright Arkeolojik Araştırma Enstitüsü'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yaptığım sırada yazıldı. Personele, yönetim kurulu üyelerine, misafir üyelere ve Albright burs komitesine huzurlu, destekleyici ve dostane bir ortamda çalışma olanağı sağladıkları için müteşekkirim. Özellikle Müdür Sy Gitin ile başkan yardımcısı ve burs komitesi başkanı Joan Branham'e minnettarım. Chicago Üniversitesi'nden

Ed Silver'a coşkusu, bu çalışmayı şekillendiren anlayışlı geribildirimleri ve pek çok olumlu yorumuyla önerileri için teşekkür etmek isterim. Ayrıca öğrencim Erin McGowan'a da metnin düzelti okumasını yaptığı için müteşekkirim. Veriler ya da yorumlarla ilgili her türlü kusurdan yalnızca ben sorumluyum. Bu kitap, yapmış olduğum ve yapacağım her şeye koşulsuz destek verme görevini annem Anne Morris Hitchcock'un bıraktığı yerden devralan eşim Brian O'Neill'a adanmıştır.

GİRİŞ

ANTİK EDEBİYAT VE KURAMA KİMİN İHTİYACI VAR?

Kuram nedir ve antik edebiyat çalışmaları açısından neden önemlidir?

İngilizcedeki pek çok sözcük gibi kuram [*theory*] da Yunancadan, “görüş” ya da “manzara” anlamına gelen ve bir bakış yolu [*a way of seeing*] sunan *theoria* kelimesinden gelir. Dolayısıyla kuram, baktığınız şeyi bir çerçeveye oturtup odaklanmanıza yarayan bir kavram gözlüğü vazifesi görür. Kavrama, deşifre etme ve anlamlandırma aracı olarak kullanılabilir. Bunun yanı sıra kuram, mevcut durumun eleştirisini yapabilmek için bir bakış açısı da sağlayabilir.

Antik edebiyatla ilgili akademik çalışmalarda tartışılan önemli bir konu “Antik edebiyat nedir?” sorusudur. Bu soruya verilen cevaplar çeşitlidir. Kimilerine göre antik diller, özellikle de Yunanca ve Latince metinler üzerine çalışılması anlamına gelir. Büyük İskender’in fetihleri ve ardından Roma İmparatorluğu, antik dünyanın coğrafi sınırlarını genişletmiştir. Yakın geçmişte, Michael Ventris’in 1952’de yaptığı ve artık oldukça meşhur olan radyo anonsunda, Linear B yazısıyla yazılmış Miken Tabletleri’nin Yunancanın eski bir formu olduğunu söylemesi ve 20. yüzyılın başlarında Hitit dilinin bir Hint-Avrupa dili olduğunun keşfedilmesiyle, antik dillerle Hint-Avrupa diya-

lekti çalışmaları Bronz Çağı'na kadar yayıldı. Hem antik yazıtların içeriğine hem de Miken Yunanların atalarına duyulan ilgi, antik edebiyatın sınırlarını arkeoloji, tarih öncesi bilim ve sanat tarihine kadar genişletmiştir. Sanat tarihi de bir disiplin olarak gelişimini büyük oranda klasik arkeolojiye borçludur. Buna ek olarak antik edebiyat, felsefe, karşılaştırmalı edebiyat, tarih, sanat tarihi ve antropolojiyle de disiplinler bağlantılarını sürdürmektedir. Bu bağlantılar özellikle, Yunanistan'daki Amerikan Antik Çalışmalar Okulu tarafından akademik olarak temsil edilen Birleşik Devletler'de açıkça görülebilir. Atina'da araştırma enstitüleri ya da arkeoloji okulları bulunan Kanada ve Avustralya'nın dışında Avrupa ülkeleri içinse durum bunun tersidir. Dolayısıyla bazı üniversitelerde antik edebiyat, sanat tarihi ve arkeoloji arasında katı bir ayırım varken, bazılarında bu sınır net değildir. Nietzsche 1869'da yaptığı "Homeros ve Antik Filoloji" adlı konuşmasında, geçmişin çalışılmasında filolojinin multi-disipliner doğasından kapsamlı bir şekilde bahsederken, daha yakın bir zamanda James Porter ("What is 'Classical' About Classical Antiquity?" [2005; "Klasik Antikite'de 'Klasik' Olan Nedir?"] adlı çalışmasının 27. sayfasında ve muhtelif yerlerinde) "'Klasik Antikite' istikrarlı bir şekilde klasik değildir," gözlemini paylaşmıştır. Antik edebiyatın gelişmekte olan bir disiplin olduğunu ve antik dünyayı araştırmakta kullanılan kavramsal araçlar açısından yöntemlerinin daima kuramsal olduğunu söylemek yerinde olur.

Son iki yüzyılda antik edebiyatla ilgili akademik çalışmalarda antik olan her şeye odaklanan birleştirici bir büyük kuram olmadığı giderek açıklık kazanmaktadır. Böyle bir kuram hiçbir zaman da olmayacaktır. Gitgide çeşitlilik kazanan bir konu olan antik edebiyatta, her kuram birtakım şeyleri bir çerçeve içine koymamızı ya da odak noktası bulmamızı sağlarken, bir yandan da başka şeyleri bu çerçevenin ya da odağın dışında bırakır. Farklı araştırma konuları ve farklı türden metinler ya da veri bütünlüğü farklı kuramlarla yaklaşımları gerektirir.

Antik dönem uzmanları disiplinin sınırlarını genişlettikçe ya da zorladıkça, antik dünyayı yorumlamak için yeni veya fark-

lı bir kuramsal perspektif arayışı da giderek büyüyen bir akıma dönüşmekte. Geçmişte çoğu kişinin aşına olmadığı kültür, tarih, dil, cinsiyet ve diğer kimlik biçimleriyle ilgili kuramlar günümüzde antik edebiyatı yeni bir çerçeveye nasıl oturtacağımızı ve üzerine yeniden nasıl eğileceğimizi belirliyor. Bunun bir sonucu olarak antik dönemle ilgili akademik çalışmalarda mevcut olan kuram ve yöntemler listesi hem büyük ölçüde değişime uğramış hem de genişletilmiştir. Bu durum antik çalışmalar disiplini, heyecanı ve coşkusu artmakta olan bir alan haline getirirken, bir yandan da bu alanda çalışan öğretmen ve öğrencilerin önüne ciddi zorluklar çıkarmakta. Yaratıcı sorular sormayı ve geçmişi araştırıp yorumlamak için özgün olanaklar bulmayı mümkün kılan yeni kuramsal yaklaşımlar kadar eskileri de anlamak genellikle güçtür. Çıkış noktası açık değildir. *Kuramlar ve Kuramcılar*, hem antik edebiyat alanından hem de bu alan dışından eserlerinin kendi alanları için önemi ya kanıtlanmış ya da önemli olabileceği düşünülen, tanınmış pek çok uzmanın kuramlarına özet bir giriş yapıyor.

Özgün metinlere dayanılarak hazırlanmış bu kitap, üç okur tipi göz önüne alınarak yazıldı. Kitap ilk olarak antik edebiyat ve antik medeniyetler üzerine kuram ve yöntem dersleri alan lisans öğrencileri içindir. Her ne kadar antik metinlere yönelik *Arethusa* adlı dergide yayımlanan pek çok kuramsal yaklaşım, (Nietzsche, Bakhtin ve Lacan gibi) önemli klasikçiler tarafından kaleme alınmış, antik edebiyata dair sağlam akademik donanımına sahip belli bazı kuramcılarının konuyla ilgisine değinen sayısız cilt ve kuram çalışmalarına giriş niteliği taşıyan pek çok mükemmel eser bulunsa da, özellikle antik dönemi çalışmaya yönelik bir kuramsal giriş kitabı mevcut değil.

Kitap ikinci olarak lisansüstü öğrencileri içindir. Yüksek lisans ya da doktora öğrencilerinin tez araştırmalarını kuramsal bir çerçeveye oturtmalarına yardımcı olmakla kalmayacak, ayrıca öğretim kariyerine hazırlanmalarında da faydalı olacaktır.

Son olarak *Kuramlar ve Kuramcılar*, çağdaş kuramsal perspektifleri öğrencilere açıklamalarında yardımcı olacak bir kaynak arayan ve kendileri de bu perspektiflerin antik edebiyat ça-

lışmalarında ne kadar etkili olduğuyla ilgilenen öğretmenler ve akademisyenler dikkate alınarak yazılmıştır.

Çıkış noktası

Ortaçağ ve Rönesans'tan günümüze kadar (Chartreslı Bernard, Isaac Newton, Nietzsche ve başka pek çok kişi tarafından) sıkça kullanılmış, meşhur bir alıntıya yeniden başvurmak gerekirse, bu kitap orijinal olarak Routledge'in "Theory 4" dizisinde yer alan kitapların "omuzları üzerinde yükselmekte", her konuyu bu kitaplar üzerinden yeniden ele almakta ve umuyorum ki onlara katkılar da yapmaktadır. Kitabın itici gücü William E. Deal ve Timothy K. Beal'ın kaleme aldığı *Theory for Religious Studies* (Dinî Çalışmalarda Kuram) adlı ana metindir ve temelleri bu konuda verilen derslerde atılmıştır. Bu metnin yeniden ele alınışına katkımda aynı zamanda Jae Emerling'in *Theory for Art History* (Sanat Tarihinde Kuram) adlı kitabının da büyük payı olmuştur. Böylelikle kitap antik edebiyat, onunla ilgili disiplinler ve söylemlerle benim şahsi kuramsal uğraşılarımın bir etkileşimini ortaya koymaktadır. Kendilerini antik edebiyat disiplinine adayan öğrenciler dil hâkimiyeti, diyalekt çalışması ve arkeolojik kalıntuların belgelenmesini kapsayan gelenekselleşmiş yöntemlerle çevrelenmiş olduklarını fark ederler. Her ne kadar ana malzemeyi deneysel çalışmalar yoluyla öğrenmek öğrencinin, disiplinin yöntemlerini ya da disiplin dışı araştırmaları sorgulamasına çok az vakit bıraksa da, bazı öğrenciler Batı düşüncesinin büyük bölümünde işlevsel olan ikili karşıtlıklar yoluyla ifade edilen yapısalcılığın temel prensiplerine de aşınadırlar; örneğın düzen-kargaşa, umumi-özel, kutsal-dünyevi, ben-öteki, erkek-kadın, toplum-doğa vb.

Sıklıkla "post-modern", "post-yapısalcı" ya da "yapısöküm" tabirleriyle bağdaştırılan, daha az kural ve sağduyu gerektiren kuramlarla bakış açılarını sunmak ise başka bir konudur. Halihazırda ağır bir yük olan ana verilerin anlaşılmasıyla kıyaslandığında kullanılabilirliğı henüz kesin değilken ve yıllar boyu ya da belki onyıllarca netleşmeyebilecekken bu zor metinleri, ku-

ramları ve bakış açılarını anlamak için çok büyük bir zamana ve çabaya ihtiyaç duyulabilir. Çağdaş kuramın sunduğu fikirlerin çoğu çağdaş toplumun geleneksel mantığını hiçe sayıyor-muş gibi görünürler; hatta daha da kötüsü bu fikirler antik dillerin ve medeniyetlerin anlaşılmasıyla bağlantılı konulara doğrudan hitap etmezler. Çoğu öğrencinin aşına olmadığı ve ilk bakışta antik edebiyatla pek ilgisi yokmuş gibi görünen söylem, temsil, cinsiyet, ideoloji, somutlaşma, öznellik, yapısöküm ve özünde var olma [*originary*] gibi pek çok yeni ve zor terim ile kavram kullanılmaktadır. Sık duyulan bir şikâyet, bu terimlerin çoğunun standart bir sözlükte bulunmadığı ve dolayısıyla “gerçek” sözcükler olmadıklarıdır.

Bu kitapta yer alan kuramların şu anki akademik modanın (modern bir metnin tarihi, kullanılan terimler ve örnekler vasıtasıyla çoğu zaman belirlenebilir) bir parçası olmalarından başka antik edebiyat öğrencilerine sundukları nelerdir?

Kitapta özetlenen kuramlar okuru geleneksel antik edebiyat yaklaşımlarının ötesine taşıyan türlü bakış açıları sunmaktadır. Bireyleri ve kurumları veya siyasi ve dinî gücü çalışmanın, geçmişe anlam yüklemenin ve sınıra itilmiş kanıtları araştırmanın ne anlama geldiğine dair konuları ele almakta ve bunlarla ilgili sorular ortaya atmaktadırlar. Bu kuramlar ayrıca geçmişi yalnızca birbirinden bağımsız metinler, olaylar ya da nesne ve anıt kategorileri olarak değil, geçmişte ve günümüzde hem toplum hayatından etkilenen hem de onu etkileyen birbiriyle bağlantılı kültür özellikleri olarak görmemizi mümkün kılarlar.

Bir zamanlar “disiplinlerin kraliçesi” olma mücadelesi vermiş olsa da, antik edebiyat günümüzde insani bilimlerin alanındaki diğer disiplinlerle birlikte pek çok farklı mecrada meşruiyetini ispatlama ve mevcudiyetini haklı çıkarma çabasıdadır. Birçok büyük ülkenin çokkültürlü yapısının sonucu olarak Afrika, Meksika, İslam, yerellik, kültür ve modern dil çalışmaları gibi antik edebiyatla rekabet eden ve antik edebiyat çalışmalarının eskiden müfredatta sahip olduğu ayrıcalıklı konumu sarsarak daha geçerli kabul edilen bir dizi yeni insani bilimlerin disiplini ortaya çıkmıştır. Ancak bir bütün olarak insani bilimlere karşı en büyük teh-

dit, yatırımlarına karşılık hemen maddi getiri bekleyen, üniversitenin asıl amacı olan öğrenme ve bunun soyut fakat son derece uzun vadeli faydaları yerine pazarlamaya daha fazla kaynak aktaran pek çok üniversite yönetiminde giderek artan ileriye görememe hali ve bürokratikleşme sonucu sürekli olarak bu bilimlerin değerinin düşürülmesidir. Düşünmeyi, yazmayı, okumayı ve ileri görüşlülüğü bilmek en pazarlanabilir yeteneklerdir. Bu konudaki en büyük ironi, neredeyse yarısı ya (klasik ve/veya İncil'e ait) antik dilleri öğrenmiş ya da (kimi zaman farklı düzeyde başarılar göstererek) antik metinlerle uğraşmış veya her ikisini de yapmış Thomas Jefferson gibi devlet adamlarından, bu kitapta bahsi geçen pek çok kuramcıya kadar (örneğin Nietzsche bir filoloji profesörüydü, Freud ise arkeolojik kalıntıları ve Homeros şiirleri gibi klasik metinleri insan bilincinin kalıbını çıkarmak için kullanmıştı) antik edebiyat çalışmaları yapanların çağdaş toplumun şekillenmesinde oynadıkları kilit roldür. Her ne kadar antik edebiyat alanında çalışan birçok kişi kuramı görmezden gelmiş olsa da, Miriam Leonard'ın birçok Fransız kuramcının antik edebiyata olan ilgisini ele aldığı son çalışmasında (*Athens in Paris - Paris'teki Atina*) detaylı olarak açıkladığı gibi kuramcılar antik edebiyatı görmezden gelmemişlerdir. Şayet düşünme eylemi için kuramın faydalı olduğu herkesçe bilinen bir gerçekse antik edebiyatın da kuram açısından faydalı olduğu söylenebilir. Dolayısıyla, eğer antik dönem geçmişimizle bağlarımızı koparır ya da bu geçmişi bilinçli bir şekilde değil de, tarihsel bir hafıza kaybıyla incelemeye kalkarsak geleceğe dair tahayyülümüzü nasıl oluşturacağımızı anlamak mümkün değildir.

Tartışmalar

Bu kitap yalnızca kuramın 1960'lardan bu yana akademik antik edebiyat çalışmalarını nasıl değiştirdiğini anlatan bir rehber değil, aynı zamanda kuramsal duruşunuzdan bağımsız olarak tartışmaya katılmanız için bir davettir.

Bu kitapta ele alınan çağdaş görüşler, Zeus'un kafasından şekillenen Athena gibi, yazarlarının zihinlerinden bağımsız olarak

mucizevi şekilde bir bütün olarak ortaya çıkmamışlardır. Çoğu yukarıda da bahsedildiği gibi yazarlarının antik dönem ve İncil ile alakalarından büyük ölçüde etkilenmiş ve hepsi kendilerinden önce gelen yazarlarla kurdukları etkileşim sonucu gelişmiştir. Bu anlamda dört kuramsal öncü özellikle önem taşır: Sigmund Freud, Karl Marx, Friedrich Nietzsche ve Ferdinand de Saussure. Bu dördü bir araya geldiğinde 20. yüzyıl ortalarından itibaren kuramsal söylem için ortak bir bağlam oluştururlar. Gerçekten de kullandıkları kavramlar ve sordukları sorular çağdaş kuramın gündemini belirlemeye devam etmektedir. Bu kişilere katılsanız da katılmasanız da yaptıkları katkıları genel çerçevesiyle bilmek durumundasınız. O nedenle bu kitap çağdaş kuramın bu dört öncüsüne ayrılmış bir bölümle başlamaktadır.

Tıpkı bu kitapta tanıtılan kuramcıların kendi kuramsal öncüleriyle diyalog halinde olmaları gibi, günümüz antik edebiyat öğrencileri de burada anlatılan kuramlar ve kuramcılarla tartışmaya girmeye teşvik edilmektedir. Sonuç olarak kişi kendine ister yapısökümcü ister yapısalcı, feminist, Foucaultcu, Nietzscheci, Bakhtinci veya Derridacı desin ya da kuramı toptan reddetsin, bu düşünürlerin ortaya attıkları soruları dikkate alması ve bunlara açık fikirlilikle yaklaşması önemlidir. Örneğin, dilin doğasını sorguladığımızda antik metinlere, anıtlara ya da antik dinlere bakışımız nasıl değişir? Dil, sözcükle harici bir gönderge (kırmızı figür bir çömlek ya da bir halk şiiri) arasındaki doğal uyumu mu temsil eder; yoksa yapısalcıların öne süreceği gibi, dilbilimsel göstergenin hem rastlantısal olduğu hem de farklılığa dayandığı semiyotik bir (gösterge) sistem(i) midir? Önemli olan bu eleştirel sorgulama türlerinin, antik edebiyatı geleneksel uygulamada hesaba katılmayan açılardan görebilmemize olanak tanımlarıdır.

Bu kitap nasıl okunmalı?

Bu kitap faydalı bir kaynak olması amacıyla tasarlandı. Çoğu okurun kitabı baştan sona okumayacağı; fakat belli kuramcılar ve kuramlar için kitaba başvuracağı düşünülmektedir. Açık-

liş kısmında tanıtılan dört öncü de ana kısımdaki yirmi altı kuramcı da soyadlarına göre alfabetik sırayla düzenlenmiştir. Kitaptaki her bölümün üç ana parçası bulunmaktadır: temel kavramlar listesi, ana metin ve konuyla ilgili okuma önerileri için oluşturulmuş bir bölüm.

Her bölümün başlangıcında okurun anlaması açısından özellikle önemli oldukları tespit edilmiş, kısa, maddelendirilmiş bir temel kavramlar listesi bulunmaktadır. Bu kavramlar ana metinde bahsedilme sıralarına göre listelenmişlerdir.

Her bölümün ana metni kısa bir biyografiyle başlamaktadır. Bunu takip eden kısımda kitaba dahil edilmiş diğer düşünürlerin isimleri vurgulanmıştır. Temel kavramlar ayrıntılı olarak açıkladıkları kısımlarda bold karakterlerle vurgulanmışlardır; böylelikle belli bir kavramla ilgilenen okur, bölümü hızlıca tarayıp bu kavramın tartışıldığı kısmı bulabilir. Ayrıca her bölümde antik edebiyat ve/veya klasik arkeolojiye dair muhtemel çıkarımlar da tartışılmaktadır. Tamamen ayrı bir metnin odak noktası olabileceğinden ve felsefe öğrencilerinin normal müfredatın bir parçası olarak çağdaş kuram çalıştıkları varsayıldığından, antik felsefe bilinçli bir şekilde kitaba dahil edilmemiştir. Antik edebiyatla ilgili kuramların muhtemel tüm çıkarımlarını burada ele almak mümkün değildir, fakat belli bir düşünürün eserlerinin nasıl kullanıldığına ve gelecekte nasıl kullanılabileceğine dair önerilerde bulunmaktadır. Örnekler temel olarak mitoloji, edebiyat, antik tarih, tarih yazımı ve arkeolojiden alınmıştır. Okurun burada sunulan fikirleri araştırmaya devam edip bu fikirlerin uygulanmaları konusunda yeni yollar keşfedeceğini umuyoruz.

Son olarak, her bölümde iki alt kısma ayrılan okuma önerileri bölümü bulunmaktadır: İlki belli bir düşünürün tam anlamıyla anlaşılabilmesi için gerekli olan ana metinleri listeleyen “Yazarın Eserleri” kısmı; ikincisi hem kuramcı hakkındaki metinleri hem de kuramcıyla ya da kuramcının fikirlerinin uygulanmasıyla ilgili önemli tartışmaları içeren antik edebiyat ve/veya klasik arkeoloji hakkındaki metinleri listeleyen “Yazar Üzerine Eserler” kısmı. Özellikle yararlı olduğu düşünülen metinler yıldızla (*) işaretlenmiştir. Bazı durumlarda bu uygulama-

lar dahilî bir biçimde yapılmıştır. Her bölümün ana metninde bir kuramcının belli bir metninden bahsedildiğinde parantez içinde verilen tarih o eserin ilk basım yılını göstermektedir. Kaynakça kapsamlı değildir ve kapsamlı bir şekilde alıntı yapılmamıştır, yalnızca konuya giriş niteliği taşıması amaçlanmıştır.

Kuramlar ve Kuramcılar, antik edebiyat çalışmalarını anlamak için çok çeşitli yollar önermektedir. Bundan sonra okurun yapması gereken biraz çaba gösterip bölümleri okumanın dışında burada sunulanlar üzerine çalışmayı sürdürmek ve kuram konusunda daha yetkin bir hale gelmektir. Amaç, burada araştırılan eserlere ilk teması sağlamak, bu eserlerin temel kavramlarını açıklamak ve sonrasında yapılacak çalışmalar için bir yön tayin etmektir. Okurun bu giriş metinlerinden ana metinlere geçmesiyle kuramın antik edebiyat çalışmaları için gerekliliğine dair daha karmaşık ve daha sağlam bir fikir sahibi olacağını umuyorum.

Okuma Önerileri

- Branham, R. Bracht, Glenn W. Most, Ralph Hexter, Giulia Sissa, Daniel Selden, Page duBois ve W. R. Johnson, "Panel Discussion: Classics and Comparative Literature: Agenda for the 90s", *Classical Philology*, 92.2 (1997), s. 153-188.
- Gold, Barbara K., "Teaching Classics: The Jesuit Way versus the Big Business Approach", *The Classical Journal*, 84.3 (1989), s. 253-259.
- Leonard, Miriam, *Athens in Paris: Ancient Greece and the Political in Post-War French Thought. Classical Presences*, Oxford University Press, Oxford ve New York, 2005.
- Newman, J. K., "Text vs. Author", *The Classical Journal*, 84.3 (1989), s. 232-238.
- Payne, M. (der.), *A Dictionary of Cultural and Critical Theory*, Blackwell Publishers Ltd., Oxford, 1996.
- Porter, James I., "What is 'Classical' About Classical Antiquity? Eight Propositions", *Arion*, 13.1 (2005), s. 27-61.
- Schnapp, Alain, *The Discovery of the Past*, çev. Ian Kinnes ve Gillian Varnell, Harry N. Abrams, New York, 1997.